

Bachelor Docent Beeldende Kunst en Vormgeving NHL Stenden Hogeschool

*Verlag van de beperkte opleidingsbeoordeling
19-20 juni 2019*

Colofon

Instelling en opleiding

NHL Stenden Hogeschool
Rengerslaan 10, 8917 DD Leeuwarden
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg: positief

Opleiding: Docent Beeldende Kunst en Vormgeving
Locatie: Leeuwarden
Variant: Voltijd
Croho-nummer: 39100

Visitatiecommissie

Mariëlle Klerks, voorzitter
Fred Wartna, deskundige
Eva van der Molen, deskundige
Thimo Stuijt, student-lid
Mark Delmartino, secretaris
De commissie is vooraf voorgelegd aan de NVAO.

De visitatie is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van
AeQui VBI
Vlindersingel 220
3544 VM Utrecht
www.AeQui.nl

Dit document laat zich het beste dubbelzijdig afdrukken.

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	6
1. Beoogde leerresultaten	8
2. Onderwijsleeromgeving	11
3. Toetsing	15
4. Gerealiseerde leerresultaten	18
Bijlagen	21
Bijlage 1 Visitatiecommissie	22
Bijlage 2 Programma visitatie	23
Bijlage 3 Eindkwalificaties	24
Bijlage 4 Programmaoverzicht	25
Bijlage 5 Bestudeerde documenten	26

Samenvatting

Op 19 en 20 juni 2019 is de bacheloropleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving (DBKV) van NHL Stenden Hogeschool gevisiteerd door een commissie van AeQui. De opleiding werd al geruime tijd aangeboden door de NHL Hogeschool en is nu onderdeel van de Academie vo & mbo binnen NHL Stenden Hogeschool. De opleiding bereidt de toekomstige kunstvakdocent voor op een breed binnen- en buitenschools beroepenveld. Afgestudeerden zijn startbekwaam voor zowel het primair onderwijs als voor het eerste- en tweedegraadsgebied. De commissie is van oordeel dat de bacheloropleiding DBKV voldoet aan alle standaarden van het NVAO kader 2018 voor een beperkte opleidingsbeoordeling. Op die grond geeft de commissie een **positief** advies inzake accreditatie van de bacheloropleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving bij NHL Stenden Hogeschool.

Beoogde leerresultaten

De opleiding DBKV onderschrijft de ontwikkelingen rond het landelijke opleidingsprofiel en implementeert de visie, missie en het onderwijsconcept van NHL Stenden Hogeschool. De beoogde leerresultaten vallen samen met de landelijk vastgelegde competenties en zijn dan ook passend voor het domein (kunstvakdocent), het niveau (bachelor) en de oriëntatie (hbo) van de opleiding. De opleiding besteedt ruimschoots aandacht aan zowel de educatieve als de artistieke context; studenten krijgen hierdoor de kans om zich als kunstenaar en als docent te ontwikkelen. Sinds september 2018 is de opleiding gestart met de gefaseerde invoering van landelijk vastgelegde vernieuwde opleidingsprofielen en het in lijn brengen van de onderwijsaanpak met het hogeschool-brede onderwijsconcept *Design Based Education*. Het opleidingsteam slaagt erin een breed draagvlak te creëren voor de veranderingen die de transitie met zich meebrengt. De leeruitkomsten die de opleiding in het vooruitzicht stelt, bieden studenten en docenten vrijheid, verantwoordelijkheid en houvast. Hoewel ze voldoet aan de eisen vanuit (inter)nationaal perspectief, kan de opleiding haar actieradius uitbreiden buiten de eigen regio en aansluiting zoeken bij transnationale netwerken. De commissie is van oordeel dat de bacheloropleiding DBKV voldoet aan de basiskwaliteit op standaard 1, beoogde leerresultaten.

Onderwijsleeromgeving

De bacheloropleiding DBKV beschikt over een krachtige onderwijsleeromgeving. In het hele curriculum staat onderwijs in de vorm van *real-life* opdrachten centraal. Zowel het oude als het nieuwe curriculum is helder gestructureerd; de

onderwijskundige en de artistieke component zijn in balans. Tijdens de minor kunnen studenten eigen accenten leggen. Het didactisch concept past goed bij de opleiding tot kunstvakdocent. De component onderzoek is verweven doorheen het hele curriculum nieuwe stijl. Docenten zijn enthousiast, betrokken en worden gewaardeerd door de studenten. Binnen het team is er een goede samenhang, met aandacht voor leren en professionalisering. Studenten en docenten vormen een hechte community die elkaar niet enkel in de klas ontmoeten, maar ook in de werkplaats, via studiebegeleiding en tijdens studentenlunches. Hoewel de opleiding studeerbaar is, biedt DBKV gepersonaliseerde ondersteuning voor langstudeerders. De commissie is van oordeel dat de bacheloropleiding DBKV voldoet aan de basiskwaliteit op standaard 2, onderwijsleeromgeving.

Toetsing

De opleiding DBKV heeft in het recente verleden ruime aandacht besteed aan toetsing en beoordeling en die inspanningen resulteren nu in een adequate systematiek met goede beoordelingsformulieren en toetsdeskundige docenten. De principes die ten grondslag liggen aan de toetsing 'nieuwe stijl' zijn vertrouwenwekkend omdat ze nauw aansluiten bij het nieuwe opleidingsprofiel en onderwijsconcept. De toegenomen aandacht voor formatieve toetsing is hierbij een sterk punt. De examencommissie beschikt over de nodige expertise en kijkt zich van haar wettelijke taken. De nieuwe toetsaanpak brengt nieuwe uitdagingen met zich mee voor alle betrokkenen. De examencommissie en de toetscommissie hebben een belangrijke taak in het borgen van (de formulering en uitrol van) de leeruitkomsten en bij de kwaliteitscontrole op de uitvoering van de beoordelingen. De commissie is van

oordeel dat de bacheloropleiding DBKV voldoet aan de basiskwaliteit op standaard 3, toetsing.

Gerealiseerde leerresultaten

De kwaliteit van de afgestudeerde kunstvakdocenten aan NHL Stenden Hogeschool is hoog. De afstudeerproducten tonen aan dat studenten op het einde van de opleiding de beoogde competenties hebben gerealiseerd. Die indruk wordt bevestigd door zowel alumni als werkveld. De nieuwe aanpak van het afstudeertraject past heel goed bij het nieuwe opleidingsprofiel en onderwijsconcept. In de eindexamenexpositie en tijdens de rondleiding hebben laatstejaars studenten overtuigend bewezen dat zij klaar zijn voor zowel de binnenschoolse als de buitenschoolse arbeidsmarkt. De commissie is van oordeel dat de bacheloropleiding DBKV voldoet aan de basiskwaliteit op standaard 4, gerealiseerde leerresultaten.

Aanbevelingen

De bacheloropleiding DBKV wordt al geruime tijd aangeboden en bevindt zich nu in een transitiefase. De nieuwe opbouw van het programma wordt geleidelijk ingevoerd. Volgende suggesties kunnen in deze oefening overwogen of meegenomen worden:

- Aangezien het opleidingsprofiel en de daarbij horende gedragsindicatoren bindend zijn voor de opleiding, is het belangrijk dat de opleiding de relatie tussen de nieuwe leeruitkomsten en het landelijke opleidingsprofiel expliciteert;

- Aangezien de component cultureel ondernemerschap relatief weinig aandacht krijgt in het curriculum, is het belangrijk dat de opleiding bij de uitwerking van de leeruitkomsten de nodige aandacht besteedt aan dit thema en in het bijzonder de financieel-zakelijke kant van ondernemerschap meer expliciet in het curriculum verwerkt;
- Aangezien de opleiding overwegend op de eigen regio is geconcentreerd, is het belangrijk dat de blik naar buiten wordt gericht: dit kan onder meer gebeuren via aansluiting bij transnationale netwerken zoals ELIA en CUMULUS, via (meer) gastdocenten en projecten van buiten de regio, via aandacht voor actuele problematieken zoals culturele diversiteit, armoede, racisme, vluchtelingen in het curriculum, en door te streven naar een meer divers personeelsbestand bij nieuwe aanwervingen.
- Aangezien de schriftelijke onderbouwing van de scores bij de afstudeercomponenten niet altijd uitgebreid en navolgbaar was, dient de opleiding alle docenten in het team te motiveren om passende en navolgbare feedback te (blijven) geven in de beoordelingsformulieren;
- Aangezien de nieuwe toetsaanpak nieuwe uitdagingen met zich meebrengt, is er een belangrijke borgende rol weggelegd voor de examencommissie bij de formulering en uitrol van de leeruitkomsten en bij de correcte uitvoering van de beoordelingen.

Alle standaarden van het NVAO kader zijn positief beoordeeld. Op die grond geeft de visitatiecommissie een **positief advies** inzake accreditatie van de bacheloropleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving aan NHL Stenden Hogeschool in Leeuwarden.

Namens de voltallige visitatiecommissie,
Utrecht, november 2019

Mariëlle Klerks
Voorzitter

Mark Delmartino
Secretaris

Inleiding

De bacheloropleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving (DBKV) bestaat uit een vierjarig voltijds programma van 240 studiepunten. Ze leidt studenten op die in staat zijn tot innovatie en die vanuit hun professionele identiteit handelen in een veranderende wereld en die wereld vormgeven. De opleiding is momenteel in transitie: in september 2018 is gestart met de gefaseerde invoering van landelijk vastgelegde vernieuwde opleidingsprofielen en het in lijn brengen van de onderwijsaanpak met het hogeschool-brede onderwijsconcept *Design Based Education*. In dit rapport kijkt de commissie naar de verwezenlijkingen van de opleiding in het verleden, naar de kwaliteit van het onderwijs in 2018-2019 en naar de plannen voor de nabije toekomst.

De instelling

NHL Stenden Hogeschool is het resultaat van een fusie tussen NHL Hogeschool en Stenden Hogeschool die in 2018 heeft plaatsgevonden. Volgens het Jaarverslag 2018 telt NHL Stenden Hogeschool ruim 2100 werknemers en meer dan 23000 studenten. De opleidingen zijn georganiseerd in 14 academies. Binnen de academies zorgen lectoraten, onderzoeksgroepen en expertisecentra voor de verbinding tussen onderwijs, onderzoek en het bedrijfsleven. NHL Stenden Hogeschool profileert zich met kwalitatief hoogwaardig onderwijs en een uitdagend onderwijsconcept, *Design Based Education* (DBE), waarbij studenten in ateliers aan de slag gaan met actuele vraagstukken uit het werkveld.

De opleiding

De bacheloropleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving (DBKV) is een vierjarige voltijdopleiding binnen de Academie vo & mbo met een honderdtal studenten. Ze ziet het als haar missie om studenten op te leiden die in staat zijn tot innovatie en die vanuit hun professionele identiteit handelen in een veranderende wereld en die wereld mede vormgeven. De 'ongedeelde' en 'ongegradeerde' opleiding bereidt de toekomstige kunstvakdocent voor op een breed beroepenveld dat zowel binnenschoolse activiteiten omvat als de actieve cultuurparticipatie. Bovendien zijn de afgestudeerde kunstvakdocenten startbekwaam voor zowel het primair onderwijs als voor het eerste- en tweedegraadsgebied.

De opleiding bevindt zich in een overgangsfase: in het studiejaar 2018-2019 is gestart met de gefaseerde invoering van - landelijk vastgelegde - vernieuwde opleidingsprofielen en wordt de onderwijsaanpak in lijn gebracht met het hogeschool-brede onderwijsconcept *Design Based Education*. Dit betekent dat ten tijde van de visitatie, studenten van het eerste jaar volgens de nieuwe opleidingsprofielen en het nieuwe onderwijsconcept worden opgeleid; de tweede- en derdejaars studenten volgen momenteel het oude curriculum; de vierdejaars werken met de oude eindkwalificaties waarbij de te bereiken competenties volgens de nieuwe aanpak worden getoetst.

De visitatie

NHL Stenden Hogeschool heeft aan AeQui VBI opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijke en ter zake kundige commissie samengesteld. De individuele commissieleden worden in bijlage 1 voorgesteld. De visitatie vond op 19 en 20 juni 2019 plaats volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven.

De commissie heeft zich expliciet georiënteerd aan het cluster waarin deze opleiding geplaatst is. Dit is met de voltallige commissie gedaan, tijdens het voorbereidend overleg en afsluitend bij de

oordeelsvorming. De hiertoe benodigde kennis was aanwezig in (een deel van) de commissie.

De commissie heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd. Aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van de commissie. Deze rapportage is in juli 2019 in concept toegestuurd

aan de opleiding; de reacties van de opleiding zijn verwerkt in de definitieve rapportage.

Op initiatief van de opleiding gaat een ontwikkelgesprek plaatsvinden in de loop van 2019. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

1. Beoogde leerresultaten

De opleiding DBKV onderschrijft de ontwikkelingen rond het landelijke opleidingsprofiel en implementeert de visie, missie en het onderwijsconcept van NHL Stenden Hogeschool. De beoogde leerresultaten vallen samen met de landelijk vastgelegde competenties en zijn dan ook passend voor het domein (kunstvakdocent), het niveau (bachelor) en de oriëntatie (hbo) van de opleiding. De opleiding besteedt ruimschoots aandacht aan zowel de educatieve als de artistieke context; studenten krijgen hierdoor de kans om zich als kunstenaar en als docent te ontwikkelen. Het opleidingsteam slaagt erin een breed draagvlak te creëren voor de veranderingen die de transitie met zich meebrengt. De leeruitkomsten die de opleiding in het vooruitzicht stelt, bieden studenten en docenten vrijheid, verantwoordelijkheid en houvast. Hoewel ze voldoet aan de eisen vanuit (inter)nationaal perspectief, kan de opleiding haar actieradius uitbreiden buiten de eigen regio en aansluiting zoeken bij transnationale netwerken.

Bevindingen

De opleiding DBKV aan NHL Stenden Hogeschool maakt deel uit van het netwerk van hbo-kunstvakdocentenopleidingen (KVDO) in Nederland. De opleiding neemt een aparte plaats in binnen het KVDO-landschap omdat zij niet verbonden is aan een kunstacademie maar samen met andere lerarenopleidingen gepositioneerd is in de Academie vo & mbo van de hogeschool. Die bijzondere positie vereist een klimaat dat voldoende artistiek is. De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding voldoende aandacht besteedt aan zowel de educatieve als de artistieke context zodat studenten zich als kunstenaar en als docent ontwikkelen.

Het landelijk vastgestelde opleidingsprofiel bestaat uit vijf competenties; die competenties vormen de beoogde leerresultaten van de opleiding DBKV. Het KVDO heeft tussen 2016 en 2018 samen met het werkveld nieuwe opleidingsprofielen geformuleerd. De vijf bestaande competenties – artistiek, pedagogisch en didactisch, interpersoonlijk, omgevingsgericht, kritisch-reflectief en onderzoekend – zijn behouden maar opnieuw beschreven. Daarnaast zijn voor elke competentie enkele gedragsindicatoren geformuleerd die recht doen aan zowel het binnen- als het buitenschoolse werkveld. In maart 2018 zijn de opleidingsprofielen gevalideerd. De opleiding is daarop in september 2018 gestart met de

gefaseerde invoering, studiejaar per studiejaar, van de herschreven competenties als beoogde leerresultaten op programmaniveau. De nieuwe beoogde leerresultaten staan in bijlage 3 bij dit rapport.

De nieuwe opleidingsprofielen, en dus de beoogde leerresultaten van de bacheloropleiding DBKV, zijn in hun formulering afgestemd op nationale en internationale kaders voor eindkwalificaties: de Dublin Descriptoren, de niveauaanduiding van de Vereniging Hogescholen, het Europees Kwalificatieraamwerk en het daaruit voortvloeiende Nederlands Kwalificatieraamwerk. De commissie constateert in de Onderwijs- en Examenregeling dat de vijf competenties in drie niveaus zijn verdeeld: propedeuse, hoofdfase en eindniveau. In jaar 1 (propedeuseniveau) ligt de focus op oriënteren en het opdoen van basiskennis; in de hoofdfase richt de student zich op het verwerven van competenties, kennis en vaardigheden uit het beroep; tijdens het vierde jaar (afstudeerfase) dient te student aan te tonen dat hij/zij het eindniveau heeft bereikt voor elk van de vijf competenties.

De bacheloropleiding DBKV werd al geruime tijd aangeboden door de NHL Hogeschool. Na de fusie met Stenden Hogeschool in 2018 vormt de opleiding nu een onderdeel van de Academie vo & mbo binnen NHL Stenden Hogeschool. Op

basis van het geschreven materiaal en de gesprekken tijdens het bezoek constateert de commissie dat de opleiding DBKV de missie, visie, kernwaarden (“Verbindend, Ondernemend, Vindingrijk”) van NHL Stenden Hogeschool onderschrijft en het nieuwe hogeschool-brede onderwijsconcept *Design Based Education* (DBE) implementeert.

Uit de gesprekken blijkt voorts dat de vertaling van het nieuwe opleidingsprofiel en het nieuwe onderwijsconcept nog niet volledig is afgerond. De opleiding formuleert momenteel eigen leeruitkomsten die vanaf september 2019 in de plaats komen van de door het KVDO vastgelegde gedragsindicatoren. Die leeruitkomsten zullen niet enkel gekoppeld zijn aan de vijf competenties / beoogde leerresultaten maar ook aan de zes componenten die kenmerkend zijn voor DBE. De commissie vernam dat de formulering van die leeruitkomsten gebeurt volgens de Tuning systematiek. De te realiseren leeruitkomsten worden op drie niveaus (propedeuse, hoofdfase, eindniveau) beschreven, in lijn met de taxonomie van Bloom.

De opleiding houdt de vinger aan de pols wat betreft inhoud en opleidingsniveau. De evaluatiecommissie sprak met enkele vertegenwoordigers van de werkveldadviescommissie die viermaal per jaar bijeen komt. Zij gaven aan dat het werkveld vragende partij was voor een verdere flexibilisering van het curriculum. Daarnaast heeft de opleiding formele en informele contacten met stagescholen en met externe partijen die betrokken zijn bij werkveldopdrachten. Ten slotte wordt de relatie tussen opleiding en opleidingsprofiel scherp gehouden tijdens de jaarlijkse landelijke peer-reviews met andere DBKV opleidingen.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de opleiding DBKV aan de NHL Stenden Hogeschool nauw aansluit bij de visie en de verwachtingen van zowel het landelijk netwerk KVDO als NHL Stenden

Hogeschool. De beoogde leerresultaten vallen samen met het (oude/nieuwe) landelijke opleidingsprofiel met vijf competenties en bijbehorende gedragsindicatoren. Volgens de commissie zijn de beoogde leerresultaten dan ook solide en passend voor het domein (kunstvakdocent), het niveau (bachelor) en de oriëntatie (hbo) van de opleiding.

Het eigen profiel van de opleiding – een open en onderzoekende houding als basis voor creativiteit, innovatief vermogen en het leren in een context van verandering – sluit volgens de commissie goed aan bij de missie en visie van de hogeschool en bij het hogeschool-brede onderwijsconcept *Design Based Education*. Die eigenheid van de opleiding zal volgens de commissie nog versterkt worden wanneer in het recent opgestarte lectoraat onderzoek naar didactiek verbonden wordt met de artistieke praktijk.

De unieke positionering van de opleiding in een academie met lerarenopleidingen is volgens de commissie een sterkte: de opleiding besteedt ruimschoots aandacht aan zowel de educatieve als de artistieke context. Hierdoor krijgen studenten de kans om zich tegelijk als kunstenaar en als docent te ontwikkelen.

De opleiding bevindt zich in een overgangsfase waarbij heel wat vernieuwingen een plaats moeten krijgen binnen het programma. De commissie waardeert de inspanningen van het team om die veranderingen nauwgezet aan te pakken waardoor de resultaten breed gedragen zijn. Dit geldt in de eerste plaats voor de opleidingsprofielen waar alle DBKV opleidingen aan hebben meegewerkt. Daarnaast is de commissie erg te spreken over de keuze voor, en de aanpak van, leeruitkomsten: die leeruitkomsten vormen een goede voorbereiding op de beroepspraktijk en bieden studenten vrijheid, verantwoordelijkheid en houvast. De commissie onderschrijft de stelling dat studenten op die manier de regisseur worden van hun eigen opleiding. Aangezien opleidingsprofiel

en gedragsindicatoren bindend zijn voor alle DBKV opleidingen, adviseert de commissie om de relatie van de leeruitkomsten met het landelijk opleidingsprofiel te expliciteren. In dit verband kan de opleiding te rade gaan bij het Programmeamteam Flexibel Onderwijs van de hogeschool.

De commissie apprecieert ten slotte de aandacht van de opleiding voor validering en verbetering via peer review, benchmarking en structureel werkveldoverleg. Hoewel de competenties / beoogde leerresultaten de eisen vanuit nationaal en internationaal perspectief afdekken, stelt de commissie vast dat de opleiding vooral regionaal opereert en benchmarkt. Aangezien het diploma de

bevoegdheid geeft om in heel Nederland als kunstvakdocent aan de slag te gaan, geeft de commissie de opleiding ter overweging om ook op zoek te gaan naar modellen van goede praktijk op nationaal en internationaal vlak. Wat dat laatste betreft, kan de opleiding er baat bij hebben aan te sluiten bij transnationale netwerken zoals ELIA en CUMULUS.

De commissie is van oordeel dat de bacheloropleiding DBKV **voldoet** aan de basiskwaliteit op standaard 1, beoogde leerresultaten.

2. Onderwijsleeromgeving

De bacheloropleiding DBKV beschikt over een krachtige onderwijsleeromgeving. In het hele curriculum staat onderwijs in de vorm van *real-life* opdrachten centraal. Zowel het oude als het nieuwe curriculum is helder gestructureerd; de onderwijskundige en de artistieke component zijn in balans. Tijdens de minor kunnen studenten eigen accenten leggen. Het didactisch concept past goed bij de opleiding tot kunstvakdocent. De component onderzoek is verweven doorheen het hele curriculum nieuwe stijl. Docenten zijn enthousiast, betrokken en worden gewaardeerd door de studenten. Binnen het team is er een goede samenhang, met aandacht voor leren en professionalisering. Studenten en docenten vormen een hechte community die elkaar niet enkel in de klas ontmoeten, maar ook in de werkplaats, via studiebegeleiding en tijdens studentenlunches. Hoewel de opleiding studeerbaar is, biedt DBKV gepersonaliseerde ondersteuning voor een groep van langstudeerders.

Bevindingen

Programma

De bacheloropleiding DBKV bestaat uit een vierjarig voltijds programma van 240 studiepunten. Elk studiejaar bestaat uit twee semesters. In het hele curriculum staat onderwijs in de vorm van *real-life* opdrachten centraal: een actuele vraag uit de praktijk en de leervraag van de student vormen het vertrekpunt voor leren en samenwerken. In het studiejaar 2018-2019 is de opleiding gestart met de gefaseerde invoering van de vernieuwde opleidingsprofielen en *design-based education*, te beginnen met jaar 1. Die verandering heeft ook een impact op de structuur van het curriculum. Het oude curriculum bestaat uit drie leerlijnen: de integrale leerlijn waar een project met een actuele vraag uit het werkveld centraal staat; een leerlijn vaardigheden; en een conceptuele leerlijn waar studenten werken aan de kennisbasis. In het nieuwe curriculum werken studenten aan *real-life cases* in zogenaamde ateliers die aandacht besteden aan het integraal verwerven van de vijf competenties. De kennis en vaardigheden die in het oude curriculum in aparte leerlijnen aan bod kwamen, zullen in het nieuwe curriculum vraag-gestuurd in relatie tot de *real-life* opdracht aangeboden worden. In de tweede helft van het derde studiejaar volgt de student zowel in het oude als het nieuwe curriculum een minor van 30 EC naar keuze. DBKV biedt de minor Groeien

Innoveren Stimuleren Tonen (G.I.S.T.) aan. Tijdens het bezoek heeft de commissie uitgebreid aandacht besteed aan dit onderdeel, en vastgesteld dat G.I.S.T. inderdaad een proeftuin en experimenteerplek vormt waarin studenten hun artistieke vaardigheden naar een hoger niveau kunnen tillen. Andere opties zijn de vakoverstijgende minor cultuureducatie, andere hogeschoolbrede minoren, minoren van andere hogescholen, of een studieperiode in het buitenland. Het vierde jaar bestaat uit een stage en een afstudeertraject. In de volgende secties zal duidelijk worden dat de toetsing van de te realiseren competenties en de invulling van het afstudeertraject verschillen in het oude en het nieuwe curriculum. Bijlage 4 bij dit rapport bevat een overzicht van het curriculum in studiejaar 2018-2019.

Jaarlijks stromen 20 tot 25 studenten in. De opleiding rekruteert voornamelijk in het noorden van Nederland waarbij studenten vaak expliciet kiezen voor de kleinschaligheid van de opleiding. Studenten gaven aan dat zij ook voor NHL Stenden Hogeschool kiezen omwille van de bijzondere positionering van de opleiding binnen een grote hogeschool, en niet binnen een kunstacademie: studenten om binnen dezelfde setting studenten van andere disciplines te ontmoeten. Om het regionale karakter van de opleiding te overstijgen worden enkele ateliers ingericht als

onderwijs op locatie in zowel binnen- als buitenland: de eerstejaars gaan aan de slag met studenten in Brussel; tweedejaars gaan naar Berlijn. In het derde jaar kunnen studenten opteren voor een minor bij een buitenlandse instelling.

Kunstvakdocentenopleidingen in Nederland zijn ongegradeerd en leveren docenten af die startbekwaam zijn voor zowel het eerste- als het tweedegraadsgebied. De bekwaamheid voor het eerstegraadsgebied wordt gerealiseerd doordat studenten in de afstudeerfase onderzoek uitvoeren waarbij zij hun kunstpedagogische en artistieke vermogens aantonen. Daarnaast krijgt elke student een brede basis in theorie en praktijk van historische en hedendaagse kunst en cultuur. De commissie vernam dat de opleiding in het verleden sterk inzet op praktijkonderzoek met een sociaalwetenschappelijk karakter. Die aandacht voor onderzoek(end vermogen) is volgens de commissie nog nadrukkelijker en meer organisch aanwezig in het nieuwe curriculum waar studenten vanaf het eerste jaar werken aan een onderzoekende houding via de zes-stappen cyclus van DBE. Momenteel wordt een onderzoeksleerlijn uitgewerkt die past bij het vernieuwde curriculum en onderwijsconcept. De opleiding wil hiermee stimuleren dat studenten, afhankelijk van de praktijksituatie en het beroepsproduct, uit verschillende onderzoeksbenaderingen kan putten. Onderzoek krijgt voorts een structurele plaats in het recent opgerichte lectoraat Didactiek van de Academie vo & mbo: binnen het thema "onderzoek doen naar ontwikkelen van leren in een context van verandering" gaat een docent DBKV samen met studenten na hoe artistiek onderzoek het beste aan studenten aangeleerd kan worden. De commissie heeft tijdens de gesprekken aangegeven dat zij die aanpak onderschrijft; ze raadt het lectoraat aan voor het onderzoek ook gebruik te maken van elders ontwikkelde kennis met betrekking tot de didactiek van *artistic research*.

In september 2018 wordt binnen NHL Stenden Hogeschool het onderwijsconcept *Design Based Education* gefaseerd ingevoerd. DBE is gebaseerd op sociaal-constructivistisch, contextueel,

zelfregulerend en samenwerkend leren. Studenten verwerven competenties door in ateliers te werken aan beroepsproducten volgens de zes stappen van DBE: elk beroepsproduct is een (zelfgeformuleerde) opdracht waarin informatie wordt verzameld, verwerkt, toegepast, getest en aangepast in een ontwerp (prototype) voor een authentieke beroepssituatie of -context. De commissie vernam tijdens het bezoek dat de overstap naar DBE geen grootse veranderingen met zich meebrengt voor de opleiding; DBKV heeft onderwijs altijd al beschouwd als een iteratief ontwerpproces waarbij gewerkt wordt volgens de sociaal-constructivistische leertheorie.

Personeel

Naar aanleiding van de fusie heeft NHL Stenden Hogeschool resultaatverantwoordelijke teams met teamleiders ingevoerd. Het team van DBKV bestaat uit 15 professionals (8,6 voltijdse equivalenten) en een student-assistent. Teamleden hebben nu een grotere en vaste aanstelling; de flexibele schil aan externe professionals is verkleind. De meeste docenten hebben een ongegradeerde lerarenopleiding afgerond en zijn actief of hebben ervaring als docent en/of als kunstenaar in de beroepspraktijk. Alle docenten hebben contact met het werkveld via stages en andere onderwijsprojecten. Samen dekken ze meerdere disciplines af binnen kunsteducatie.

Uit de gesprekken onthoudt de commissie dat studenten over het algemeen zeer tevreden zijn over de domeinexpertise, de onderwijskundige kwaliteiten en de beschikbaarheid van de docenten. Studenten waarderen de persoonlijke betrokkenheid op hun situatie van de docenten. Daarnaast stelt de commissie vast dat het team de kernwaarden van de opleiding reflecteert: bevlogen, zelfstandig, delend. Ten slotte vernam de commissie dat op redelijk korte termijn een aantal docenten met pensioen gaat. Aangezien het team erg homogeen is samengesteld, kan de opleiding wellicht hun vervanging aangrijpen om meer culturele en geografische diversiteit in het docentenkorps te brengen.

Voorzeningen

De kleinschaligheid van de opleiding heeft als voordeel dat het contact tussen docenten en studenten persoonlijk is. Zowel studenten als docenten waarderen dit community gevoel, dat ook in de materiële voorzieningen en de studiebegeleiding tot uiting komt. In de studiegids wordt aangegeven wat studenten kunnen verwachten van de opleiding en wat de opleiding mag verwachten van studenten. DBKV stimuleert dat studenten op school aan beroepsproducten werken: de werkplaats is hiervoor een geschikte en inspirerende plek. Studenten komen daar in contact met medestudenten uit alle studiejaar en leren van elkaar. DBKV beschikt over een goed uitgeruste werkplaats met deskundige begeleiding.

Elke student krijgt vanaf het eerste studiejaar een studieloopbaanbegeleider (SLB) toegewezen. In het eerste jaar zijn er verschillende contacten op initiatief van SLB; later is de frequentie lager en geeft de student zelf aan of er behoefte is aan begeleiding. Voorts wordt het community gevoel actief versterkt door regelmatige studentenlunches in de werkplaats waarbij studenten hun visie op de opleiding kunnen delen met het team. De commissie heeft tijdens het bezoek deelgenomen aan zulke lunch en op informele wijze kennis gemaakt met de studenten.

Hoewel studenten aangeven dat de opleiding studeerbaar is, is er een aantal studenten dat om diverse redenen extra aandacht of ondersteuning nodig heeft. Verschillende studenten hebben het bovendien moeilijk om het nominale studieritme aan te houden. Sinds dit studiejaar organiseert DBKV daarom het atelier Studiesucces dat langstudeerders een eigen community biedt waarin zij met studiegenoten samenwerken en individuele begeleiding krijgen.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de bacheloropleiding DBKV beschikt over een sterke en passende onderwijsleeromgeving. Die

waardering geldt zowel voor het programma, als voor het personeel en de voorzieningen.

Het curriculum is helder gestructureerd; de geleidelijke overgang van het oude naar het nieuwe curriculum is inzichtelijk voor de studenten en tot nog toe consequent uitgevoerd. DBE is een sterk didactisch concept dat zeer goed past bij de opleiding tot kunstvakdocent. De commissie onderschrijft de stelling dat het curriculum nieuwe stijl de student tot regisseur maakt van de eigen opleiding. De component onderzoek wordt op een natuurlijke en voor de beroepspraktijk relevante manier verweven in het nieuwe curriculum.

De commissie is van oordeel dat de DBKV opleiding bij NHL Stenden Hogeschool een sterke onderwijskundige kant heeft; tegelijk wordt ook de creatieve kant op hetzelfde niveau ontwikkeld als bij andere opleidingen die ingebed zijn in een kunstacademie. Afgezien van het feit dat het "basis-curriculum" de studenten goede mogelijkheden biedt om zowel de didactische als de creatieve beoogde leerresultaten te realiseren, biedt de minor-ruimte studenten daarbij ook nog de mogelijkheid eigen accenten aan te brengen en zich verder te verdiepen of te ontwikkelen op bepaalde aspecten: meer artistiek (G.I.S.T.), meer buitenschools (Kunsteducatie), meer pedagogisch (minor bij Pedagogiek), etc. Hieruit blijkt volgens de commissie tevens dat de positionering van de opleiding binnen een grotere hogeschool gunstig is.

De docenten zijn enthousiast en betrokken en worden gewaardeerd door studenten omwille van hun kennis, didactische vaardigheden en beschikbaarheid. De commissie is erg te spreken over de samenhang van het team en de lerende cultuur onder docenten. Studenten en docenten vormen samen een sterke community.

De opleidingsspecifieke voorzieningen zoals de werkplaats en het atelier waar de minor G.I.ST. wordt aangeboden zijn volgens de commissie

passend voor de opleiding. Dit geldt ook voor de studiebegeleiding die sterk is uitgewerkt voor iedereen en daarnaast in trajecten op maat voorziet voor langstudeerders.

Naast alle positieve overwegingen heeft de commissie ook twee suggesties voor de verdere ontwikkeling van de opleiding. In een vorige standaard is aangegeven dat de opleiding voornamelijk regionaal opereert en benchmarkt. De commissie vindt het belangrijk dat de opleiding daarnaast de blik ook meer naar buiten richt om zo meer (cultureel) verschillende perspectieven binnen te halen. Dit geldt zowel voor de inhoud van de onderwijsonderdelen / beroepsproducten als voor de (opleidings)achtergrond van studenten, de expertise van docenten, en de diversiteit aan externe professionals. Het is uiteraard aan de opleiding zelf om te bepalen hoe zij hieraan precies invulling wil geven. De commissie denkt dat een meer diverse onderwijsleeromgeving tot stand gebracht kan worden door bijvoorbeeld (meer) gastdocenten en projecten van buiten de regio, (meer) aandacht voor actuele problematieken

zoals culturele diversiteit, armoede, racisme en vluchtelingen in het curriculum en door te streven naar een meer divers personeelsbestand bij nieuwe aanwervingen.

De omgevingsgerichte competentie en de daarbij horende gedragsindicatoren vormen volgens de commissie een toegevoegde waarde voor de opleiding. Alumni gaven aan dat met name de component cultureel ondernemerschap onderbelicht is in het programma. De commissie raadt de opleiding aan om bij de uitwerking van de leeruitkomsten de nodige aandacht te besteden aan cultureel ondernemerschap en in het bijzonder de financieel-zakelijke kant van ondernemerschap expliciet in het curriculum te verwerken.

De commissie is van oordeel dat de bacheloropleiding DBKV **voldoet** aan de basiskwaliteit op standaard 2, onderwijsleeromgeving.

3. Toetsing

De opleiding DBKV heeft in het recente verleden ruime aandacht besteed aan toetsing en beoordeling en die inspanningen resulteren nu in een adequate systematiek met goede beoordelingsformulieren en toetsdeskundige docenten. De principes die ten grondslag liggen aan de toetsing 'nieuwe stijl' zijn vertrouwenwekkend omdat ze nauw aansluiten bij het nieuwe opleidingsprofiel en onderwijsconcept. De toegenomen aandacht voor formatieve toetsing is hierbij een sterk punt. De examencommissie beschikt over de nodige expertise en kwijt zich van haar wettelijke taken. De nieuwe toetsaanpak brengt nieuwe uitdagingen met zich mee voor alle betrokkenen. De examencommissie en de toetscommissie hebben een belangrijke taak in het borgen van (de formulering en uitrol van) de leeruitkomsten en bij de kwaliteitscontrole op de uitvoering van de beoordelingen.

Bevindingen

Systeem van toetsing

Naar aanleiding van de vorige visitatie heeft de opleiding verschillende ontwikkelingen doorgevoerd die het systeem van toetsing ten goede komen. Het toetsprogramma, de te bereiken kwalificaties, de toetsvormen, de legitimatie van het gehele programma van toetsing en de wijze waarop de opleiding er zorg voor draagt dat de toetsing valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk is, staat omschreven in de toetsplannen. De commissie heeft die toetsplannen bestudeerd en vastgesteld dat ze adequaat zijn. Die indruk wordt bevestigd op basis van een beperkte steekproef aan toetsen die de commissie tijdens het bezoek heeft ingezien, en door de gesprekken met docenten, studenten en examencommissie. Verder gaven de studenten aan dat zij ruim op voorhand weten waarop ze worden getoetst, met welke toetsvorm, en welke criteria worden gehanteerd voor de beoordeling.

De commissie constateert dat de opleiding sterk heeft ingezet op de professionalisering van het docententeam met betrekking tot toetsing: alle teamleden beschikken over een basiskwalificatie examinering (BKE) en de vertegenwoordiger van de opleiding in de examencommissie heeft onlangs de senior kwalificatie examinering (SKE) behaald. Tijdens het bezoek vernam de commissie voorts dat opdrachtgevers en andere

betrokkenen uit het werkveld een adviesrol vervullen bij de beoordeling van praktijkopdrachten, stages en afstuderen. De examinatoren blijven echter ten allen tijde verantwoordelijk voor de beoordeling.

Het nieuwe curriculum en het nieuwe didactische concept (DBE) vragen om verdere aanpassingen van de toetssystematiek. Voorheen werd vooral summatief getoetst per leerplanonderdeel; in het nieuwe curriculum ligt de nadruk op formatieve feedback en summatieve toetsing van competenties. Omwille van de gefaseerde vernieuwing van het curriculum, hanteert de opleiding momenteel twee toetsplannen: één voor de propedeutische fase en afstudeerfase, en één voor de hoofdfase. Studenten in de propedeutische fase werken aan de vernieuwde competenties. Op het einde van ieder semester vindt een summatief portfolio-assessment plaats waarbij studenten hun persoonlijke ontwikkeling aantonen voor elk van de vijf competenties en studiepunten verdienen per competentie. Alle competenties moeten behaald worden op propedeuse niveau. Studenten in leerjaar 2 en 3 werken met de oude competentieset: ze ontwikkelen hun competenties in de integrale-, vaardigheden- en conceptuele leerlijn. De studieonderdelen worden summatief beoordeeld. Daarnaast wordt ieder semester afgesloten met een portfolio-assessment van de persoonlijke ontwikkeling van de student. In het vierde jaar

werken studenten momenteel met de oude competentieset waarbij hun competenties summatief worden getoetst: tijdens twee assessments tonen zij aan de hand van een selectie van beroepsproducten de gerealiseerde competenties op eindniveau aan.

Scriptiebeoordeling

Tijdens de voorbereiding van het bezoek heeft de commissie de afstudeerproducten van vijftien studenten en de bijbehorende beoordelingsformulieren bestudeerd. Het gaat hierbij om producten (artistieke praktijk, praktijkonderzoek, werkplekleren) en beoordelingen volgens het oude curriculum. Tijdens het interne overleg over de kwaliteit en beoordeling van het afstudeertraject gaven de commissieleden aan dat de opleiding voor elk product beschikt over een specifiek beoordelingsformulier dat op gepaste wijze aandacht besteedt aan de leerdoelen van de respectievelijke afstudeercomponent en aan de beoogde leerresultaten van het programma. Bovendien zijn de formulieren zo ingericht dat de beoordelaars niet enkel een score geven per onderdeel maar ook schriftelijke feedback.

De commissie stelde vast dat in verschillende gevallen de beoordelaars relevante, uitgebreide en positief geformuleerde toelichting gaven op de respectievelijke beoordelingscriteria. Dit was echter niet overall zo: sommige onderdelen, met name in de componenten artistieke praktijk en praktijkonderzoek, werden soms wel en soms niet becommentarieerd waardoor de scores in die gevallen niet altijd navolgbaar waren. In enkele andere gevallen constateerde de commissie dat de schriftelijke feedback weliswaar relevant was maar niet aansloot bij de beoordelingscriteria. Ten slotte vond de commissie dat in sommige gevallen het commentaar bij de component praktijkonderzoek de indruk gaf dat studenten tijdens de uitwerking van die component te weinig waren begeleid.

Tijdens het bezoek heeft de commissie ook een deel van het materiaal en de beoordeling bekeken van twee studenten die dit studiejaar

afstuderen volgens de nieuwe aanpak. Op basis van die zeer beperkte steekproef stelt de commissie vast dat de nieuwe toetsaanpak er goed uitziet en de beoordelingsmethodiek vertrouwen wekt.

Examencommissie

De opleidingen Docent Theater en DBKV behoren tot de Academie vo & mbo en hebben een gezamenlijke examencommissie en een gezamenlijke toetscommissie. De examencommissie benoemt examinatoren, geeft advies rond het toetsprogramma, behandelt klachten over toetsing en beoordeling, kent vrijstellingen toe en houdt toezicht op de uitvoering van procedures. De toetscommissie evalueert toetsen in opdracht van de examencommissie en initieert calibreersessies met het docententeam. De evaluatiecommissie stelt vast dat de individuele leden van de examencommissie, het externe lid en de ambtelijk secretaris over de nodige – complementaire - expertise beschikken voor de uitvoering van hun taken. Uit het jaarverslag van de examencommissie blijkt voorts dat zij actief invulling geeft aan haar bevoegdheden.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de opleiding in het recente verleden heel wat aandacht heeft besteed aan toetsing. Die inspanningen resulteren in een adequaat systeem van toetsing met goede beoordelingsformulieren en een toetsdeskundig docententeam.

De eerste indicaties over de competentiegerichte toetsaanpak in het vernieuwde curriculum zijn positief: de principes die ten grondslag liggen aan de toetsing 'nieuwe stijl' zijn passend voor de nieuwe aanpak. De commissie heeft vertrouwen in de nieuwe aanpak van toetsing en verwacht dat er een kwaliteitssprong zal gemaakt zijn op het vlak van toetsing wanneer het nieuwe curriculum volledig is uitgerold. Met name de toegenomen aandacht voor formatieve toetsing is een sterk punt.

De beoordeling van opleidingscomponenten en het afstudeertraject is goed georganiseerd en

neergelegd in relevante formulieren. De schriftelijke onderbouwing van de scores bij de afstudeercomponenten was vaak – maar niet altijd – uitgebreid en navolgbaar. De commissie raadt de opleiding aan om alle docenten in het team te motiveren om passende en navolgbare feedback te (blijven) geven in de beoordelingsformulieren.

De examencommissie beschikt over de nodige expertise en kwijt zich van haar wettelijke taken. De nieuwe toetsaanpak brengt nieuwe uitdagingen met zich mee. De commissie adviseert de

examencommissie om de nieuwe ontwikkelingen proactief op te volgen. De examencommissie kan met name een sterke borgende rol spelen bij de formulering en uitrol van de leeruitkomsten en bij de correcte uitvoering / kwaliteit van de beoordelingen.

De commissie is van oordeel dat de bacheloropleiding DBKV **voldoet** aan de basiskwaliteit op standaard 3, toetsing.

4. Gerealiseerde leerresultaten

De kwaliteit van de afgestudeerde kunstvakdocenten aan NHL Stenden Hogeschool is hoog. De afstudeerproducten tonen aan dat studenten op het einde van de opleiding de beoogde competenties hebben gerealiseerd. Die indruk wordt bevestigd door zowel alumni als werkveld. De nieuwe aanpak van het afstudeertraject past heel goed bij het nieuwe opleidingsprofiel en onderwijsconcept. In de eindexamenexpositie en tijdens de rondleiding hebben laatstejaars studenten overtuigend bewezen dat zij klaar zijn voor zowel de binnenschoolse als de buitenschoolse arbeidsmarkt.

Bevindingen

Om de kwaliteit van de gerealiseerde leerresultaten vast te stellen heeft de commissie de afstudeerproducten bestudeerd van 15 studenten uit de studie jaren 2016-2017 en 2017-2018. De geselecteerde producten volgen allemaal de systematiek van het oude curriculum waarbij de beoogde leerresultaten op eindniveau worden getoetst aan de hand van drie producten: artistieke praktijk, praktijkonderzoek en werkplekleren. De commissie stelt vast dat de kwaliteit van de producten verschillend is, maar dat ze allemaal voldoen aan de gestelde minimale kwaliteitseisen. Uit de stageverslagen en hun beoordeling inhoudt de commissie dat studenten een grondige opleiding krijgen tot docent en op het einde van het programma helemaal klaar zijn voor een binnenschoolse loopbaan. In het visueel essay over de artistieke praktijk tonen studenten volgens de commissie aan dat zij tijdens de opleiding ook ruime aandacht hebben besteed aan de artistieke dimensie van de kunstvakdocent. In één enkel geval echter vond de commissie dat de ter beschikking gestelde documentatie niet toeliet om positief te oordelen over de artistieke dimensie van de student. Uit het gesprek met de docenten bleek dat in dit concrete geval de student niet zozeer de competentie miste, maar wel dat het beschikbare materiaal die competentie onvoldoende aantoonde. Binnen het geheel van de afstudeerproducten vormde de component praktijkonderzoek een voldoende maar relatief zwakke schakel. De onderwerpen waren interessant maar de uitwerking bood in vele gevallen nog ruimte voor verbetering. Die indruk werd bevestigd door de vaak lage cijfers van de beoordelaars.

Met de start van het schooljaar 2018-2019 zijn er belangrijke aanpassingen doorgevoerd. Laatstejaars studenten tonen competenties op eindniveau aan met beroepsproducten die voortkomen uit een zelf-geformuleerde opdracht of een opdracht uit het werkveld. In de nieuwe structuur staan twee contexten centraal waarin studenten functioneren als aankomend professional: kunst en educatie. Net als in voorgaande jaren neemt de stage een belangrijke plaats in. Studenten stellen een afstudeerplan op en gedurende het jaar werken zij aan verschillende beroepsproducten. Tijdens twee assessments aan het eind van elk semester tonen zij aan de hand van een selectie van deze producten hun competenties aan. Op basis van haar review juicht de commissie de nieuwe ontwikkelingen toe met betrekking tot het afstudeertraject nieuwe stijl. Met name de systematische verwevenheid van de onderzoekscomponent doorheen het hele curriculum en de wijze waarop deze is geïntegreerd in het afstudeertraject via de beroepsproducten is positief.

Aan het einde van het schooljaar organiseert de opleiding met alle afstuderende studenten een eindexamenexpositie in de centrale hal van de hogeschool. Studenten presenteren zich als startbekwaam docent aan het werkveld en andere belangstellenden. Tijdens het bezoek heeft de commissie een rondleiding gekregen door de eindexamenexpositie. De commissie was onder de indruk van de verscheidenheid aan beroepsproducten. Ook de kwaliteit van afwerking viel op in positieve zin.

De kwaliteit van de gerealiseerde leerresultaten wordt niet enkel gemeten aan de hand van de afstudeerwerken, maar ook door na te gaan hoe het de afgestudeerden vergaat op de arbeidsmarkt. Afgestudeerden van de opleiding vinden het vaakst een binnenschoolse baan in het kunstonderwijs. Daarnaast gaan afgestudeerden aan de slag als educatief medewerker of als ZZP'er. Uit de gesprekken met zowel studenten als alumni en vertegenwoordigers van het werkveld komt naar voren dat studenten tijdens de opleiding grondig worden klaargestoomd voor een breed beroepenveld. Tijdens de minor, de stage en het afstudeertraject kunnen studenten zich verdiepen in een bepaalde richting van het binnenschoolse of buitenschoolse beroepenveld. Enkele recente alumni gaven aan dat zij binnen hun opdracht in het onderwijs met zeer diverse leeftijdsgroepen te maken krijgen en erin slagen om alle groepen gepast te bedienen. Ook de laatstejaars studenten die de rondleiding verzorgden, konden wat de commissie betreft in die hoedanigheid dadelijk aan de slag op de arbeidsmarkt.

Overwegingen

Op basis van de bestudeerde afstudeerproducten is de commissie van oordeel dat studenten DBKV op het einde van de opleiding de beoogde competenties hebben gerealiseerd. Uit de afstudeerproducten en de gesprekken met alumni en werkveld blijkt dat studenten zowel op artistiek als op onderwijskundig vlak over de nodige kennis en vaardigheden beschikken om binnen- of buitenschools aan de slag te gaan.

De commissie vindt de nieuwe aanpak van het afstudeertraject, waarbij studenten hun competenties op eindniveau moeten aantonen via beroepsproducten, een goede stap vooruit. De commissie heeft genoten van de eindexamenexpositie en heeft tijdens de gesprekken met (laatstejaars) studenten en tijdens de rondleiding vastgesteld dat de huidige lichte van kunstvakstudenten docenten in de dop zijn die klaar zijn voor zowel het binnenschoolse als het buitenschoolse werkveld.

De commissie is van oordeel dat de bacheloropleiding DBKV **voldoet** aan de basiskwaliteit op standaard 4, gerealiseerde leerresultaten.

Bijlagen

Bijlage 1 Visitatiecommissie

Mariëlle Klerks is adviseur op het gebied van onderwijs en kwaliteit.

Fred Wartna was tot 2018 hoofddocent scholing en professionalisering aan de Willem de Kooningacademie.

Eva van der Molen is procesleider, adviseur en toezichthouder in het onderwijs. Zij is betrokken geweest als projectleider bij het Landelijk Netwerk Kunstvakdocentenopleidingen (KDVO).

Thimo Stuijt behaalde in 2018 zijn mastergraad in Law & Economics.

De commissie werd bijgestaan door **Mark Delmartino**, extern secretaris gecertificeerd door NVAO.

Alle commissieleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 2 Programma visitatie

Locatie: NHL Stenden Hogeschool, lokaal B1016

Woensdag 19 juni 2019

- 12.00 Aankomst panel en welkom
- 12.30 Studentenlunch – informele kennismaking met studenten en medewerkers
- 13.00 Intern overleg
- 14.30 Gesprek met bestuur en directie
- 15.15 Transfer naar Floris Verster Ateliers
- 15.30 Bezoek expositie Minor GIST – gesprek met studenten, alumni en werkveldcommissie
- 17.15 Terugkoppeling eerste bevindingen
- 17.30 Einde dag 1

Donderdag 20 juni 2019

- 09.00 Intern overleg
- 09.30 Gesprek met docenten
- 11.00 Intern overleg
- 11.30 Gesprek met examencommissie
- 12.00 Eindexamenexpositie – rondleiding door studenten
- 13.00 Lunch/documentenbeoordeling/open spreekuur
Bestudering van documenten en mogelijkheid voor studenten en medewerkers voor gedachtewisseling met de commissie
- 14.00 Gesprek met studenten
- 15.00 Intern overleg
- 16.45 Terugkoppeling
- 17.00 Einde visitatiebezoek

Een overzicht van de gesprekspartners is beschikbaar.

Bijlage 3 Eindkwalificaties

De beoogde leerresultaten bestaan uit de vijf competenties van de Bachelor Kunstvakopleidingen:

Artistiek

De kunstvakdocent heeft een coherente artistieke visie van waaruit hij artistieke processen en producten realiseert. Hiermee inspireert en begeleidt hij lerenden in hun persoonlijke artistieke ontwikkeling.

Pedagogisch en didactisch

De Kunstvakdocent beschikt over een breed spectrum aan pedagogische en didactische kennis en vaardigheden. Daarmee brengt hij voor individuele en groepen lerenden veilige en krachtige leeromgevingen tot stand.

Interpersoonlijk

De kunstvakdocent beschikt over een breed spectrum aan communicatieve kennis en vaardigheden. Daarmee brengt hij, vanuit zijn ambassadeurschap voor de kunsten, effectieve interacties en samenwerkingsvormen tot stand in verschillende beroepscontexten.

Omgevingsgericht

De kunstvakdocent signaleert en onderzoekt relevante ontwikkelingen in de (culturele) diversiteit van de globaliserende samenleving. Hij benut kansen en mogelijkheden om zo op een zakelijke en georganiseerde wijze de verbinding te leggen met zijn beroepspraktijk.

Kritisch-reflectief en onderzoekend

De kunstvakdocent komt door reflectie en onderzoek tot inzicht en kennis voor zijn functioneren als professional. Hij zet zijn onderzoeksvaardigheden in om lerenden te stimuleren bij de ontwikkeling van een onderzoekende houding en te begeleiden bij het doen van eenvoudig onderzoek.

Bijlage 4 Programmaoverzicht

Curriculum docent Beeldende Kunst & Vormgeving 2018- 2019

Semester 1 - Atelier - Kunst		JAAR 1		Semester 2 - Atelier - Educatie	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Periode 3	Periode 4
Atelier Omgevingsgericht - Artistiek	Atelier Artistiek	Atelier: Stage Omgevingsgericht - Peda/Didacti	Atelier Interpersoonlijk - Artistiek	Atelier: Stage Omgevingsgericht - Peda/Didacti	Atelier Interpersoonlijk - Artistiek
Vaardigheden Artistiek	Vaardigheden Interpersoonlijk - Artistiek	Vaardigheden Artistiek	Vaardigheden Artistiek	Vaardigheden Artistiek	Vaardigheden Artistiek
Conceptueel Artistiek	Conceptueel Pedagogisch	Conceptueel Artistiek	Conceptueel Pedagogisch	Conceptueel Artistiek	Conceptueel Pedagogisch
SLB - Kritisch Reflectief & Ontwikkeling		Assessment - Kunst - 30 EC		SLB - Kritisch Reflectief & Ontwikkeling	
Assessment - Educatie - 30 EC					
Semester 1		JAAR 2		Semester 2	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Periode 3	Periode 4
Integraal Product - 5 EC Artistiek	Integraal Product - 5 EC Interpersoonlijk	Integraal: Stage Product - 5 EC Peda/Didacti	Integraal Product - 5 EC Omgevingsgericht	Integraal: Stage Product - 5 EC Peda/Didacti	Integraal Product - 5 EC Omgevingsgericht
Vaardigheden Opdracht - 4 EC Kennisbasis	Vaardigheden Opdracht - 4 EC Kennisbasis	Vaardigheden Opdracht - 4 EC Kennisbasis	Vaardigheden Opdracht - 4 EC Kennisbasis	Vaardigheden Opdracht - 4 EC Kennisbasis	Vaardigheden Opdracht - 4 EC Kennisbasis
Conceptueel Opdracht - 4 EC Kennisbasis	Conceptueel Opdracht - 4 EC Kennisbasis	Conceptueel Opdracht - 4 EC Kennisbasis	Conceptueel Opdracht - 4 EC Kennisbasis	Conceptueel Opdracht - 4 EC Kennisbasis	Conceptueel Opdracht - 4 EC Kennisbasis
SLB		Hoofdfase deelassessment I - 4 EC		SLB	
				Hoofdfase deelassessment II - 4 EC	
Semester 1		JAAR 3		Semester 2	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Periode 3	Periode 4
Integraal Product - 5 EC		Artistiek		MINOR 30 EC	
Integraal: Stage Product - 5 EC		Peda/Didacti			
Vaardigheden Opdracht - 4 EC Kennisbasis	Vaardigheden Opdracht - 4 EC Kennisbasis				
Conceptueel Opdracht - 4 EC Kennisbasis	Conceptueel Opdracht - 4 EC Kennisbasis				
SLB				Hoofdfase fase assessment - 4 EC	
Semester 1		JAAR 4		Semester 2	
Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Periode 3	Periode 4
Ontwerpweek	Stage	Assessment - 24 EC	Stage	Assessment II - 36 EC	Eindexamenpositie - Cum Laude
	Afstuderen		Afstuderen		
SLB					

Bijlage 5 Bestudeerde documenten

Zelfevaluatie rapport Bacheloropleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving, NHL Stenden Hogeschool, maart 2019.

Het zelfevaluatie rapport bevatte digitale links naar volgende documenten:

- Opleidingsprofielen 2018 KVDO
- Strategisch Instellingsplan 2019-2024
- Kwaliteitszorg Kunst en Educatie
- Oude competentie set (voor studenten jaar 2 – 4)
- Nieuwe competentie set (voor studenten jaar 1)
- Onderwijsconcept DBE NHL Stenden
- Onderwijs- en Examenregeling
- Curriculum 2017-2018
- Inhoudsbeschrijving vakken
- Studiegids
- Didactiek Integrale Leerlijn
- Personeel DBKV
- Onderzoeksvoorstel DBKV
- Toetsplan propedeutische fase 2018-2019
- Toetsplan hoofdfase 2018-2019
- Toetsplan afstudeerfase 2018-2019
- Jaarverslag examencommissie
- Samenstelling examencommissie en opleidingscommissie
- Enquête Alumni aansluiting werkveld
- Audio fragment – studenten aan het woord (studentenhoofdstuk)

Vóór het bezoek heeft de commissie volgende informatie ontvangen:

- Stageboekje
- Richtlijnen Werkplekieren
- Studiehandleiding Praktijkonderzoek
- Handleiding Artistiek Onderzoek
- Handleiding Assessment Afstuderen
- Studentenstatuut (opleidingsspecifiek deel)
- Onderwijsprogramma 2018-2019
- Handleidingen DBKV

Eindwerkstukken en hun beoordeling van 15 studenten uit de periode 2016-2017 en 2017-2018

Tijdens het bezoek heeft de commissie volgende stukken ontvangen/bestudeerd:

- Toetsmateriaal per vak
- Beoordeling assessment deel 1 afstudeerfase 2018-2019
- Brochure Minor G.I.S.T.
- Overzicht minoren DBKV
- Formulier aanvraag vrije minor Kunst en Educatie